

Nieuw-West in de hitte: gevoelstemperaturen tot 52 graden en de waarde van de Lutkemeerpolder

Shirley Brandeis, Westerpost, 29 juni 2026.

NIEUW-WEST – Stadsdeel Nieuw-West kleurt tijdens hete zomerdagen dieprood op hittekaarten, met gevoelstemperaturen die kunnen oplopen tot wel 52 graden.

Cartoon: Femke van Heerikhuizen.

Deze extreme hitte vormt een serieus gezondheidsrisico, vooral voor ouderen, jonge kinderen, zwangeren en mensen met een kwetsbare gezondheid. Hittestress kan leiden tot uitdroging, benauwdheid, hart- en vaatproblemen en in ernstige gevallen tot vroegtijdige sterfte.

Onderzoek laat zien dat juist in Nieuw-West de leefomgeving onder druk staat door een combinatie van verstening, beperkte schaduw, weinig verkoelende groene ruimte en een relatief slechte luchtkwaliteit. Tijdens hittegolven blijft warmte langdurig hangen tussen gebouwen, wegen en parkeerterreinen, waardoor bewoners ook 's nachts onvoldoende kunnen afkoelen. De gemeente Amsterdam ziet hitte daarom steeds nadrukkelijker als een gezondheidsvraagstuk.

Natuurlijke koelmachine

Tegen deze achtergrond is de toekomst van de Lutkemeerpolder van groot belang. De polder vormt een van de laatste grote open en groene gebieden van Amsterdam en heeft een belangrijke functie als natuurlijke koelmachine voor de stad. Open bodem, vegetatie en water zorgen voor verdamping en verkoeling, terwijl verharding en bebouwing juist warmte vasthouden.

De gezondheidswaarde van groen is niet alleen theoretisch. Een gezondheidssimpactstudie die in 2021 verscheen in The Lancet Planetary Health onderzocht de relatie tussen groen en sterfte in Europese steden. Op basis van deze studie heeft KPMG een berekening gemaakt voor de situatie in Amsterdam.

Afname groene ruimte

Amsterdam beschikt over ongeveer 8.240 hectare groen. De Lutkemeerpolder beslaat daarvan 43 hectare, oftewel ongeveer 0,52 procent van het totale groenareaal van de stad. Wanneer dit gebied zou verdwijnen door verdere bebouwing en verharding, betekent dat een afname van 0,52 procent van de groene ruimte in Amsterdam.

Op basis van de cijfers uit de studie zou een afname van 1 procent groen in Amsterdam samenhangen met 70 vermijdbare sterfgevallen per jaar.

Omgerekend naar de 0,52 procent die de Lutkemeerpolder vertegenwoordigt, komt dit neer op ongeveer 36,5 extra sterfgevallen per jaar.

881 verloren levensjaren

Daarnaast laat dezelfde studie zien dat een afname van 1 procent groen leidt tot 96 verloren levensjaren per 100.000 inwoners per jaar. Voor Amsterdam komt dat neer op ongeveer 881 verloren levensjaren per jaar. Toegerekend aan de 0,52 procent groene ruimte van de Lutkemeerpolder betekent dit een verlies van ongeveer 459 levensjaren per jaar.

Deze cijfers maken duidelijk dat groen niet alleen een kwestie is van recreatie of natuurbehoud. Groen is een essentieel onderdeel van een gezonde stad. Juist nu klimaatverandering zorgt voor meer hittegolven, hogere nachttemperaturen en toenemende gezondheidsrisico's, vertegenwoordigt de Lutkemeerpolder een waarde die verder gaat dan de 43 hectare die zij beslaat. Het is een investering in gezondheid, leefbaarheid, klimaatadaptatie en brede welvaart voor huidige en toekomstige generaties Amsterdammers.

Warmste stadsdeel

De vraag die deze cijfers oproepen is dan ook niet alleen hoeveel economische waarde bebouwing oplevert, maar ook hoeveel gezondheidsschade een verdere afname van groen met zich meebrengt. In een stadsdeel dat nu al tot de warmste en meest kwetsbare gebieden van Amsterdam behoort, verdient die vraag een centrale plaats in het debat over de toekomst van de Lutkemeerpolder.